EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 10. 2024
COM(2024) 453 final

2024/0250 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Medzinárodnej námornej organizácii na 109. zasadnutí Výboru pre námornú bezpečnosť, pokiaľ ide o prijatie zmien Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Únie na 109. zasadnutí Výboru Medzinárodnej námornej organizácie pre námornú bezpečnosť (ďalej len „MSC 109“), ktoré sa uskutoční od 2. decembra do 6. decembra 2024.

Počas zasadnutia MSC 109 sa plánuje prijatie zmien Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF).

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohovor o Medzinárodnej námornej organizácii

Dohovorom o Medzinárodnej námornej organizácii (ďalej len „IMO“) sa táto organizácia zriaďuje. Účelom IMO je poskytnúť fórum pre spoluprácu v oblasti regulácie a postupov týkajúcich sa rôznych technických záležitostí, ktoré majú vplyv na lodnú dopravu využívanú v medzinárodnom obchode. Ďalším cieľom IMO je podporovať všeobecné prijímanie najprísnejších možných noriem v oblasti námornej bezpečnosti, efektívnosti plavby a prevencie a kontroly znečisťovania morí plavidlami a zároveň podporovať rovnaké podmienky. IMO rieši aj súvisiace administratívne a právne záležitosti.

Dohovor nadobudol platnosť 17. marca 1958.

Zmluvnými stranami dohovoru sú všetky členské štáty. Únia nie je zmluvnou stranou dohovoru.

Všetky členské štáty sú zmluvnými stranami Medzinárodného dohovoru o bezpečnosti ľudského života na mori z roku 1974 (SOLAS), ktorý nadobudol platnosť 25. mája 1980. Únia nie je zmluvnou stranou dohovoru SOLAS. Medzinárodný kódex bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF) je na základe SOLAS povinný.

2.2. Medzinárodná námorná organizácia

Medzinárodná námorná organizácia (IMO) je špecializovanou agentúrou Organizácie Spojených národov, ktorá zodpovedá za bezpečnosť a bezpečnostnú ochranu lodnej dopravy a prevenciu znečisťovania mora plavidlami. Ide o orgán, ktorý stanovuje normy v oblasti bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany a environmentálneho správania medzinárodnej lodnej dopravy s celosvetovou pôsobnosťou. Jeho hlavnou úlohou je vytvoriť regulačný rámec pre odvetvie lodnej dopravy, ktorý je spravodlivý a účinný, všeobecne prijímaný a všeobecne uplatňovaný.

Členstvo v IMO je otvorené iba pre štáty a všetky členské štáty EÚ sú jej členmi. Keďže organizácie regionálnej hospodárskej integrácie nemôžu byť členmi IMO, EÚ jej členom nie je. Po podpísaní Dohody o súčinnosti a spolupráci uzavretej medzi Medzivládnou námornou poradnou organizáciou (IMCO) a Komisiou Európskych spoločenstiev v roku 1974 sa však Komisia zúčastňuje na práci IMO ako pozorovateľ, a preto môže zasielať podania tejto organizácii vo vlastnom mene.

Výbor IMO pre námornú bezpečnosť (MSC) pozostáva zo zástupcov všetkých členov IMO a zasadá aspoň raz ročne. Skúma všetky záležitosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti organizácie a týkajú sa navigačných pomôcok, konštrukcie a vybavenia plavidiel, obsadenia posádkou z bezpečnostného hľadiska, pravidiel predchádzania kolíziám, manipulácie s nebezpečným nákladom, postupov a požiadaviek v oblasti námornej bezpečnosti,

hydrografických informácií, lodných denníkov a navigačných záznamov, vyšetrovania námorných nehôd, záchranných operácií a akýchkoľvek iných záležitostí, ktoré majú priamy vplyv na námornú bezpečnosť.

Výbor IMO pre námornú bezpečnosť poskytuje zariadenia na výkon akýchkoľvek úloh, ktorými boli poverené v dohovore o IMO alebo ktorými ich poverili Zhromaždenie IMO alebo Rada IMO, alebo úloh, ktorými môžu byť poverené v uvedenom rozsahu pôsobnosti prostredníctvom niektorého iného medzinárodného nástroja a ktoré IMO akceptuje. Rozhodnutia Výboru pre námornú bezpečnosť a jeho pomocných orgánov sa prijímajú väčšinou ich členov.

2.3. Plánovaný akt Výboru IMO pre námornú bezpečnosť

Výbor pre námornú bezpečnosť má na svojom 109. zasadnutí, ktoré sa uskutoční od 2. do 6. decembra 2024, prijať zmeny kódexu IGF.

Účelom plánovaných zmien kódexu IGF je zvýšiť bezpečnosť lodí vrátane osobných lodí, ktoré ako palivo používajú zemný plyn a iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (ako sú námorné palivá). Prijatím týchto zmien sa podporí používanie obnoviteľných a nízkouhlíkových palív, a najmä plynov a iných palív s nízkou teplotou vzplanutia, ako sú nízkouhlíkový a bezuhlíkový metanol, vodík a amoniak. Je to v súlade s cieľmi legislatívneho balíka Fit for 55 v oblasti dekarbonizácie a odstraňovania znečistenia.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ V MENE ÚNIE ZAUJAŤ NA 109. ZASADNUTÍ VÝBORU PRE NÁMORNÚ BEZPEČNOSŤ

3.1. Zmeny Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF)

Podvýbor pre prepravu nákladu a kontajnerov (ďalej len „podvýbor CCC“) sa na svojom 9. zasadnutí dohodol na zriadení pracovnej skupiny pre zmeny kódexu IGF a poveril ju, aby s prihliadnutím na vyjadrené pripomienky a prijaté rozhodnutia na plenárnom zasadnutí pripravila návrh súboru zmien kódexu IGF na základe dokumentov predložených na uvedenom zasadnutí.

Po preskúmaní správy uvedenej pracovnej skupiny podvýbor CCC na svojom 9. zasadnutí vzal na vedomie diskusiu skupiny o návrhoch zmien kódexu IGF, ktoré skupina sfinalizovala. Zmeny zahŕňajú rôzne otázky vrátane nasávacích šácht čerpadiel, vypúšťania pretlakového ventilu, miestností na prípravu paliva, konštrukčnej protipožiarnej ochrany a nebezpečných zón.

Na zasadnutí CCC 9 sa odsúhlasili pozmeňujúce návrhy ku kódexu IGF, ako sa uvádzajú v prílohe 3 k dokumentu CCC 9/14, na predloženie zasadnutiu MSC 108 na schválenie a následné prijatie.

Pozíciou Únie na zasadnutí CCC 9 bolo podporiť návrhy zmien kódexu IGF navrhnuté v CCC 9/3/3 (Libéria a kol.) a podporiť zriadenie pracovnej skupiny na finalizáciu zmien kódexu IGF a posúdenie dokumentov CCC 9/3/5 (Kórejská republika, Libéria a INTERTANKO) a CCC 9/3/8 (CESA).

Na zasadnutí MSC 108 sa schválili pozmeňujúce návrhy ku kódexu IGF, s plánovaným prijatím na zasadnutí MSC 109. Tieto zmeny sú rozoslané prostredníctvom obežníka IMO č. 4879 z 29. mája 2024 v prílohe 2.

Únia by mala podporiť tieto zmeny, pretože sa nimi zvýši bezpečnosť lodí vrátane osobných lodí, ktoré ako palivo používajú zemný plyn. Tieto zmeny zabezpečujú rovnocennú úroveň

ochrany potrubného systému a prívodu paliva do nádrže pred odtokovým vedením pretlakového ventilu počas bežnej prevádzky a núdzovej situácie. Okrem toho by sa v kódexe IGF mala uznať existencia malých šácht palivových nádrží na LNG.

4. RELEVANTNÉ PRÁVNE PREDPISY EÚ A PRÁVOMOC EÚ

4.1.1. Zmeny Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF)

Na základe článku 6 ods. 2 písm. a) bodu i) smernice 2009/45/ES o bezpečnostných pravidlách a normách pre osobné lode, ktoré vykonávajú vnútroštátnu plavbu, sa dohovor SOLAS v znení zmien uplatňuje na osobné lode triedy A. Keďže podľa dohovoru SOLAS je kódex IGF záväzný, uplatňuje sa aj na osobné lode podľa tejto smernice.

Okrem toho príloha I k smernici 2009/45/ES v oddieloch 1 a 2 obsahuje nariadenia, ktoré si vyžadujú súlad s požiadavkami kódexu IGF:

- Predpis II-1/G/1: uplatňuje sa na nové lode tried B, C a D [a existujúce lode triedy B] – „Lode, bez ohľadu na dátum ich výroby, prestavané na používanie alebo majúce v pláne používanie plynného alebo kvapalného paliva s bodom vzplanutia nižším, ako dovoľuje pododsek.1.1 predpisu II-2/A/10, musia spĺňať požiadavky kódexu IGF v zmysle predpisu II-1/2.28 dohovoru SOLAS.“; a
- Predpis II-1/G/57: Požiadavky na lode používajúce palivá s nízkym bodom vzplanutia – „Lode používajúce plynné alebo kvapalné palivo s bodom vzplanutia nižším, ako dovoľuje predpis II-2/4.2.1.1, musia spĺňať požiadavky kódexu IGF v zmysle predpisu II-1/2.28 dohovoru SOLAS.“

Zmeny Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF) preto môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť uplatňovanie smernice 2009/45/ES.

4.1.2. Právomoc EÚ

Predmet plánovaných aktov sa týka oblasti, v ktorej má Únia výlučnú vonkajšiu právomoc na základe poslednej časti článku 3 ods. 2 ZFEÚ, keďže pripravované akty môžu „ovplyvniť spoločné pravidlá alebo zmeniť rozsah ich pôsobnosti“.

5. PRÁVNY ZÁKLAD

5.1. Procesnoprávny základ

5.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú *„pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody“*.

Článok 218 ods. 9 ZFEÚ sa uplatňuje bez ohľadu na to, či je Únia členom predmetného orgánu alebo zmluvnou stranou dohody[1].

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré

[1] Vec C-399/12, Nemecko/Rada (OIV), ECLI:EU:C:2014:2258, bod 64.

nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ*“[2].

5.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Výbor IMO pre námornú bezpečnosť je orgán zriadený dohodou v súlade s Dohovorom o Medzinárodnej námornej organizácii.

Akty, ktoré má tento výbor IMO prijať, predstavujú akty s právnymi účinkami. Plánované akty môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnych predpisov EÚ, a to predovšetkým:

– smernicu 2009/45/ES o bezpečnostných pravidlách a normách pre osobné lode. Je to preto, lebo v článku 6 uvedenej smernice sa stanovuje, že ustanovenia kapitol IV, V a VI dohovoru SOLAS z roku 1974 v znení zmien sa musia uplatňovať na nové a existujúce osobné lode tried A, B, C a D [článok 6 ods. 1 písm. b)] a že nové osobné lode triedy A musia úplne spĺňať požiadavky dohovoru SOLAS 1974 v znení zmien [článok 6 ods. 2 písm. a) bod i)]. Keďže kódex IGF je podľa dohovoru SOLAS povinným kódexom, uplatňuje sa aj na osobné lode podľa smernice 2009/45/ES na základe dynamických odkazov na dohovor SOLAS podľa uvedenej smernice. Ďalej príloha I k smernici 2009/45/ES obsahuje nariadenia, ktoré si vyžadujú súlad priamo s požiadavkami kódexu IGF.

Plánované akty nedopĺňajú ani nemenia inštitucionálny rámec dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

5.2. Hmotnoprávny základ

5.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu plánovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak plánovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

5.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah plánovaného aktu sa týkajú námornej dopravy. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 100 ods. 2 ZFEÚ.

5.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 100 ods. 2 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

[2] Vec C-399/12, Nemecko/Rada (OIV), ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 – 64.

2024/0250 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Medzinárodnej námornej organizácii na 109. zasadnutí Výboru pre námornú bezpečnosť, pokiaľ ide o prijatie zmien Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dohovor o Medzinárodnej námornej organizácii (ďalej len „IMO“) nadobudol platnosť 17. marca 1958.

(2) IMO je špecializovaná agentúra Organizácie Spojených národov zodpovedná za bezpečnosť a ochranu lodnej dopravy, ako aj za prevenciu znečisťovania mora a ovzdušia plavidlami. Členmi IMO sú všetky členské štáty Únie. Únia nie je členom IMO.

(3) Podľa článku 28 písm. b) dohovoru o IMO poskytuje Výbor pre námornú bezpečnosť zariadenia na výkon akýchkoľvek úloh, ktorými bol poverený v dohovore o IMO alebo ktorými ho poverilo Zhromaždenie alebo Rada IMO, alebo úloh, ktorými môže byť poverený v uvedenom rozsahu pôsobnosti prostredníctvom akéhokoľvek iného medzinárodného nástroja a ktoré IMO akceptuje.

(4) Výbor IMO pre námornú bezpečnosť má na svojom 109. zasadnutí od 2. do 6. decembra 2024 prijať zmeny Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF). Zmeny zahŕňajú rôzne otázky vrátane nasávacích šácht čerpadiel, vypúšťania odľahčovacieho ventilu, miestností na prípravu paliva, konštrukčnej protipožiarnej ochrany a nebezpečných zón.

(5) Je vhodné určiť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie na 109. zasadnutí Výboru IMO pre námornú bezpečnosť, keďže plánované akty môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah práva Únie, konkrétne smernice 2009/45/ES o bezpečnostných pravidlách a normách pre osobné lode[1].

(6) Únia by mala podporiť zmeny Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF), pretože sa nimi zvýši bezpečnosť lodí vrátane osobných lodí, ktoré ako palivo používajú zemný plyn. Tieto zmeny zabezpečujú rovnocennú úroveň ochrany potrubného systému a prívodu paliva do nádrže pred odtokovým vedením pretlakového ventilu

[1] Ú. v. EÚ L 163, 25.6.2009, s. 1.

počas bežnej prevádzky a núdzovej situácie. Okrem toho by sa v kódexe IGF mala uznať existencia malých šácht palivových nádrží na LNG. Prijatím týchto zmien sa podporí používanie obnoviteľných a nízkouhlíkových palív, a najmä plynov a iných palív s nízkou teplotou vzplanutia, ako sú nízkouhlíkový a bezuhlíkový metanol, vodík a amoniak. Je to v súlade s cieľmi legislatívneho balíka Fit for 55 v oblasti dekarbonizácie a odstraňovania znečistenia.

(7) Pozíciu Únie vyjadria členské štáty Únie, ktoré sú členmi IMO, a Komisia konajúc spoločne,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozíciou, ktorá sa má v mene Únie zaujať na 109. zasadnutí Výboru IMO pre námornú bezpečnosť, je súhlasiť s prijatím zmien Medzinárodného kódexu bezpečnosti pre lode používajúce plyny alebo iné palivá s nízkou teplotou vzplanutia (kódex IGF), ako sa uvádza v prílohe 2 k obežníku IMO č. 4879 z 29. mája 2024.

Článok 2

Pozíciu uvedenú v článku 1 vyjadrí Komisia a členské štáty Únie, ktoré sú členmi Výboru IMO pre námornú bezpečnosť, v súčinnosti v záujme Únie.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Komisii a členským štátom.

V Bruseli

Za Radu
predsedníčka/predseda